No. 1626 Zaterdag 27 Februari 1915. 32ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag. Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
Waterkant No 4, Overzijde.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.— Afzonderlijke nummers fl. 0.15. Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50. voor elken regel meer 7½ cts.

CURAÇAOSCHE LOOISTOFFEN.

Het artikeltje: *Looistoffen uit Indië* in het vorige nummer van dit blad, overgenomen uit 't vakblad *De Huidenveiling*, bracht mij weer een denkbeeld te binnen, waarvan ik de uitwerking vroeger wegens gebrek aan tijd heb moeten opgeven.

Het heeft mij steeds verwonderd, dat noch door onze Landbouw-Maatschappij, noch door een onzer Landbouwkundigen pogingen in het werk zijn gesteld, om iets in dezen geest te verrichten, terwijl deze zaak voor onze Kolonie toch van zeer groot belang is.

Ik wil slechts eenige gegevens verstrekken om het groot belang dezer zaak in het licht te stellen en mijn idee in hoofdlijnen aangeven, het verder aan onze Landbouw-Maatschappij of aan den Landbouwkundige overlatend, de uitvoering dezer plannen te verwezenlijken.

Overbekend is, dat onze Kolonie, speciaal Bonaire en Curaçao een zeer groote hoeveelheid *looistof* produceeren in den vorm van dividivi-peulen, waarvan elk jaar ± 1½ millioen K.G. wordt uitgevoerd. Bovendien wordt hier jaarlijks ongeveer nog een gelijke hoeveelheid uit Colombia en Venezuela als doorvoer-artikel naar Europa verscheept.

Deze dividivi-peulen, afkomstig van den boom *Caesalpina coriaria*, wordt voor het grootste gedeelte naar Hamburg verzonden. Doch gelijk uit de marktberichten van Hamburg, in de laatste drie jaren elke maand in dit blad gepubliceerd, blijkt, bleven de prijsnoteeringen in de laatste jaren over het algemeen zeer laag en gedrukt. Het artikel schijnt van uit Hamburg voornamelijk zijn weg te vinden naar Rusland en de Balkanstaten.

Bij mijn bezoek aan een leerlooierij in 1906 bleek mij, dat in Nederland de dividivi als looistof niet gebruikt wordt. De vaklui kennen den naam. In het laboratorium dezer looierij toonde men mij een stopflesch met eenige dividivipeulen die daar als curiosa bewaard werden. Voila tout!

Dit is zeker vreemd. Te meer als men weet, dat, voor zoover mij bekend is, onder de looistoffen de dividivi het hoogste percentage aan looistof-gehalte bevat.

Onze vroegere landbouwkundige, de Heer W. VERSLUIS, noemt volgens WIESNER 30 á 50%. In het werk: *Die praktische Leder-Erzeugung* van ROBERT BURCKHARDT vond ik 30,24 tot 52,47% opgegeven. Daarentegen heeft *eikenschors*, het meeste gebruikte van alle looistoffen, slechts van 7 tot 16%, *mangrovebast* van jongere boomen van 10 tot 14% van oudere tot 24,5% looistofgehalte.

Verreweg de meeste planten of boomen, die looistof produceeren, leveren deze door hun schors of hun hout. Met andere woorden, het verkrijgen dezer looistof heeft ten gevolge dat die boomen worden omgekapt of uitgeroeid, of door het afschillen der schors minstens in hun groei belemmerd worden.

Als bewijs hiervoor kan dienen o. a. de kastanjeboom (*Castanea vesca*, of *C. sativa*, of *C. vulgaris*) die door zijn hout, waarvan een extract bereid wordt, als goede looistof levert. Doch deze bosschen in Frankrijk worden steeds schaarscher, omdat er jaarlijks 370 millioen K.G. van dit hout verwerkt wordt, zoodat de Fransche regeering de productie voortaan tot 80 á 90 duizend ton beperkt heeft om uitroeiïng te voorkomen.

Dezelfde geschiedenis herhaalt zich in Noord-Amerika met de Hemlock-wouden. Zonder mededoogen worden deze bosschen omgekapt, om het looischors van den *Hemlock*-boom (*Abies canadensis*) te verkrijgen, zoodat binnen 30 jaren al deze bosschen zullen uitgeroeid zijn. Onze importeurs van *Mangrovebast* (Concha de mangle), afkomstig van de *Rhizophora mangle* van Venesuela, zullen wel weten, dat waar deze schors geoogst wordt, er van het sparen van den boom zelfs geen sprake is, ofschoon dit bij een oordeelkundige behandeling zeer goed mogelijk is.

Zeer veel wordt in Duitschland in de laatste jaren als looistof gebruik gemaakt van het quebracho-extract, verkregen uit het hout van de *quebracho colorado* (*Loxopherygium Lorentzi*), afkomstig uit Zuid-Amerika, niet te verwarren met onzen *Kibrahacha* (*Tecoma chrysantha*). Doch ook deze boomen gaan een zekere uitroeiïng te gemoet.

Men ziet dus, dat met de dividiviboom de zaak geheel anders is. Van desen boom leveren niet het hout of de schors, maar de vruchten of *peulen*, de bekende looistof. De boom zelf blijft dus bij den oogst gespaard. Dat is voor onze kolonie van een essentieel belang. Dat maakt, dat in de toekomst deze boom in waarde zal stijgen, wanneer er door uitroeiïng van andere looistof leverende boomen gebrek aan dit materiaal zal komen.

Wij moeten ons dus voor de toekomst gaan voorbereiden, door onze dividivi-peulen ook in Holland bekend te maken en als looistofmiddel zien ingevoerd te krijgen in de industrie.

Misschien zal men het niet van zooveel beteekenis beschouwen, zoo het kleine Holland met zijn beperkte industrie als afnemer voor onze dividivi gewonnen wordt. En toch is dit van groote beteekenis, en wel om twee redenen.

Vooreerst omdat van Holland uit op het groote belang van dividivi als looistof kan gewezen worden. en omdat onze kolonie de *beste* soort dividivi levert en Holland dus op den duur de groote markt kan worden voor dividivi als afzetgebied voor andere landen Dit is geen utopie. Het is zeker, dat na den tegenwoordigen oorlog de markt van Hamburg aanzienlijk in aanzien zal dalen en met nieuwe machtige concurrenten zal te strijden hebben.

Een tweede reden is deze. Ook Holland zelf kan voor onze dividivi een belangrijk afzetgebied worden. Want ook het Moederland heeft een centrum van leerlooierijen zooals de z. g. Langstraat, een reeks bloeiende dorpen van Raamsdonk tot Vlijmen omvattend. Alleen het stadje Dongen bezat in 1910 reeds 74 leerlooierijen, waar in dat jaar ruim 5¼ millioen K. G. aan looistoffen en huiden werd binnengevoerd. Er waren toen 7 schoenfabrieken met krachtbedrijf met 450 arbeiders met een jaarlijksche productie van 300.000 paar schoenen en 40 schoenmakerijen met handbedrijf met 550 arbeiders en een productie van 150.000 paar schoenen.

De Nederlandsche Regeering heeft het groote belang dezer industrie begrepen en daarom in 1911 te Waalwijk een Rijksleerschool opgericht voor leerlooiers en schoenmakers met daaraan verbonden Rijksproefstation en voorlichtingsdienst ten bate der leerindustrie. Een eerste specialiteit werd tot Directeur over die School en dat Proefstation aangesteld, namelijk de Heer J. L. VAN GIJN, vroeger technoloog aan het *Herald's Institute*, *Leathersellers Company Tanning School* te Londen.

Wil men dus iets in het belang van onze dividivi-export verrichten, dan behoort men zich op de eerste plaats te wenden tot deze school, tot dat Proefstation, tot den Heer J. L. VAN GIJN. Dat is de man die ons helpen kan, die ons moet voorlichten, doch wien ook van hieruit de meest compleete inlichtingen moeten verschaft worden, aan wien ook op de meest royale en consentieuse wijze het noodige onderzoekingsmateriaal moet worden toegezonden. En dan zou ik den raad willen geven, om de dividivi die als proefmateriaal naar Holland wordt opgezonden te betrekken uit Bonaire. Dáár bestaat er geen ziekte in de dividiviboomen. Daar vindt men de mooiste en grootste peulen. Men zende verschillende monsters: 1e heele groote dikke peulen, 2e de kleinere platte peulen, 3e de afgevallen, wormstekige peulen, 4e de groene, te vroeg geoogste, kunstmatig bewerkte peulen, enz. en van alles in ruime hoeveelheid. Van elk dier verschillende monsters kan dan afzonderlijk het looistofgehalte onderzocht en de handelswaarde bepaald worden.

Ja, het zou zelfs mogelijk zijn, dat dit onderzoek een nieuwe industrie hier in onze kolonie in het leven riep. Want wellicht zou dit onderzoek tot resultaat kunnen hebben, dat het voordeeliger is, een *extract* van deze peulen te maken en ook dat dit extract hier in de kolonie zelf werd vervaardigd. Zoodoende zouden de exportkosten verminderen en de waarde van het artikel aanmerkelijk in waarde stijgen.

Wij moeten naar nieuwe wegen, en nieuwe middelen zoeken, om onze export-artikelen te verbeteren en in het buitenland bekend te maken. Ook in deze zaak zijn wij ten achteren, en kunnen wij van onze buren leeren. Reeds in Juni 1911 werd er in Cartagena (Colombia) een maatschappij opgericht: *Compañia Colombiana de Extractos Tanicos*, tot het vervaardigen van looistofextract uit dividivi, mangrove enz., onder leiding van een jongen Italiaanschen chemicus Don CALIXTO GIORDANO met een kapitaal in aandeelen van 80.000 dollars.

Hiermede meen ik voorloopig te kunnen volstaan. Ik laat nu verder de uitvoering dezer denkbeelden over aan die personen, die er ambtshalve toe geroepen zijn.

Curaçao, 25 Februari 1915,

P. A. EUWENS.

DE OORLOG.

De gevolgen der blokkade worden al duidelijker.

Van 18—24 Februari werden getorpedeerd: De Noorsche petroleumtankboot *Belridge*, de Noorsche stoomboot *Nord Star*, de Fransche vrachtboot *Dinorah*, de Iersche kuststoomer *Downshire*, vermoedelijk ook de Spaansche boot *Horacio*; verder nog de Noorsche stoomers *Cuba*, *Bjarko* en *Regin*, terwijl nog naar een passagiersboot, varend tusschen Folkestone en Boulogne een torpedo werd afgeschoten, welke 25 M. voorbij het schip ging. Ten slotte werd de Engelsche *Oakby* en de stoomboot *Roygerana* door Duitsche torpedo's tot zinken gebracht.

De neutrale Mogendheden werken met elkander samen om de zee van mijnen te zuiveren door middel van mijnenvangers; ook vaart een groot getal torpedovernielers rond, die jacht maken op de onderzeeërs. Om den vijand te verschalken worden ook verschillende lokschepen in zee gestuurd, die er uitzien als gewone vrachtvaarders, maar gewapend zijn tegen torpedo's en onderzeeërs. De drie Skandinavische mogendheden schijnen besloten te hebben hun schepen te laten convoyeeren door oorlogsbodems. Nederland en de Vereenigde Staten van Noord-Amerika zijn tegen dezen maatregel. Vooreerst om het groote gevaar, dat deze kostbare oorlogsschepen loopen van op een mijn te stooten of door een torpedo geraakt te worden, maar vooral, omdat deze maatregel indirect een goedkeuren zou inhouden van Duitschlands optreden.

Daartegen blijven de Mogendheden protesteeren. De Ver. Staten hebben een tweede Nota gezonden, waarin zij de gronden der verdediging van de blokkade weigeren aan te nemen. Amerika zal met Duitschland in geen discussie treden over Engelands politiek, maar nooit of nimmer kan Duitschland zich beroepen op daden van Engeland om zijn eigen optreden te rechtvaardigen. Amerika blijft vertrouwen, dat zijn rechten niet geschonden zullen worden.

Als kenteeken der Hollandsche booten werden dezen geschilderd in de nationale kleuren, wat reeds op verren afstand te onderscheiden moet zijn. 22 Februari vertrokken er 8 uit Amsterdam naar Ymuiden, waar zij zich met anderen vereenigden en een indrukwekkende handelsvloot vormden, die gezamenlijk door de oorlogslinie heen zal varen.

De blokkade heeft gedurende de eerste acht dagen al heel wat schade aangericht onder de handelsvloot der neutralen en veroorzaakt haar daarenboven zeer veel last. Lang zal dit niet rustig verdragen worden. Maar de gemeenschappelijke actie wacht thans op de Ver. Staten van N. Amerika, waarvan ± 200 schepen onderweg zijn, die door de oorlogslinie heen moeten. Als dat zonder ongelukken afloopt, zal de storm wel loeien, maar zou Amerika eveneens verschillende booten verliezen, dan, vreezen wij, kon er wel eens anders worden opgetreden dan met Nota's.

In Skandinavië is het geduld al een heel eind heen en zint men reeds op represaille-maatregelen. Frankrijk en Engeland beginnen morgen, 28 Februari, Duitsch-Oost-Afrika te blokkeeren, en zullen natuurlijk in het Noorden Duitschland eveneens geïsoleerd houden.

De forten der Dardanellen zijn door Fransche en Engelsche schepen beschoten en onbruikbaar gemaakt. Turkije is vrijwel uitgeput en het groote gevaar voor Egypte is geweken. De Russen hebben een geweldige nederlaag geleden. Een gedeelte van hun leger werd omsingeld door

Herderlijk Schrijven

VAN ZIJNE EMINENTIE

Désiré Kardinaal Mercier,

AARTSBISSCHOP VAN MECHELEN.

IV.

Laten wij onze bevrijding verdienen. Verhaasten wij haar door onze deugd, meer nog dan door de gebeden onzer lippen.

Maar, mijn broeders, het lijden zal voorbijgaan; de kroon van het leven voor onze zielen, de roem van de natie zullen niet voorbijgaan.

Neem wel in acht, dat ik u niet vraag een enkele uwer vaderlandslievende verwachtingen prijs te geven. Integendeel, ik houd het voor mijn herderlijken plicht te bepalen wat u in geweten te doen staat tegenover de macht, die ons land overviel en het tijdelijk grootendeels bezet.

Deze macht is geen wettig gezag; bijgevolg zijt gij haar in het innige van uw gemoed noch achting, noch verkleefdheid, noch gehoorzaamheid verschuldigd.

Het eenige wettige gezag in België is dat, wat aan onzen koning, zijne regeering en aan de vertegenwoordigers der natie toebehoort."

Zij alleen zijn voor ons het gezag. Zij alleen hebben recht op de toegenegenheid onzer harten, op onze onderwerping.

Uit zich zelf zouden de daden van openbare administratie van het bezettingsleger zonder kracht zijn; maar de wettige autoriteiten ratificeeren stilzwijgend die maatregelen, welke gerechtvaardigd worden door het algemeen belang; en van deze ratificatie alleen ontvangen zij al hun juridische waarde.

Bezette provincies zijn geen veroverde provincies, evenmin als Galicië een Russische provincie, is België een Duitsche provincie.

Nochtans is het bezette gedeelte van het land in een feitelijken toestand, welke het loyaal moet ondergaan. Het meerendeel onzer steden heeft zich aan den vijand overgegeven en moet de voorwaarden, welke bij de overgave geteekend zijn, eerbiedigen.

Van het begin der militaire operaties af hebben de burgerlijke autoriteiten van het land er met kracht bij de burgers op aangedrongen, dat deze zich van elke vijandelijke daad jegens het vijandelijk leger zouden onthouden. Deze aanbevelingen blijven van kracht.

Ons leger alleen heeft, te zamen met de dappere troepen onzer verbondenen, de eer en het recht om het land te verdedigen. Laten wij van het leger de difinitieve verlossing verwachten.

Jegens de personen, die ons land met militaire macht beheerschen, en die in het innigste van hun gemoed de ridderlijke energie moeten bewonderen, waarmede wij onze onafhankelijkheid verdedigd hebben en verdedigen, moeten wij een inschikkelijkheid toonen, welke door het algemeen belang bevolen wordt. Verschillenden onder hen hebben verklaard, dat zij op het oogenblik, inzooverre zij dit vermogen, onze beproevingen willen verzachten en willen bijdragen om een minimum van geregeld openbaar leven onder ons te herstellen. Eerbiedigen wij de maatregelen, die zij ons opleggen, zoolang deze niet in strijd zijn met de vrijheid van ons Christelijk geweten of met onze patriottische waardigheid. Laten wij onze moed niet toonen in uitdagingen, noch onze dapperheid in agitatie.

Gij in het bijzonder, mijn dierbare medebroeders in 't priesterschap, weest tegelijkertijd èn de beste bewakers der vaderlandsliefde, èn de steunpilaren der openbare orde.

Op het slagveld zijt gij prachtig geweest. De koning en het leger bewonderen de onverschrokkenheid van onze militaire aalmoezeniers in het aanschijn van den dood en de naastenliefde van onze ambulance-soldaten en van onze brancardiers. Uw bisschoppen zijn trotsch op u.

Gij hebt veel geleden. Gij zijt verschrikkelijk belasterd. Weest geduldig. De geschiedenis zal u wreken. En nu reeds leg ik daarvoor mijn getuigenis af. Overal waar ik dit kon, heb ik de bevolking en den clerus ondervraagd, vooral een tamelijk groot aantal priesters, die reeds naar de gevangenissen van Duitschland vervoerd geweest waren, en die door een menschwaardig gevoel, waaraan ik gaarne hulde breng, weder in vrijheid gesteld zijn. Welnu, ik verklaar op mijn woord van eer, en ben bereid onder eede te bevestigen, dat ik op dit oogenblik geen enkelen geestelijke, hetzij wereld-geestelijke, hetzij kloosterling, ontmoet heb, die de burgerlijke bevolking aangespoord heeft om de wapenen tegen den vijand op te nemen. Integendeel hebben allen getrouw gehoorzaamd aan de bisschoppelijke instructies, welke zij reeds in de eerste dagen van Augustus ontvangen hadden, en welke hun voorschreven om al hun moreelen invloed op onze bevolking uit te oefenen, om deze tot kalmte en eerbiediging van de militaire reglementen te bewegen.

Volhardt in dit vredeswerk, dat voor u de beste vorm van vaderlandsliefde is.

Aanvaardt grootmoedig de ontberingen, welke gij te verduren zult hebben.

Vereenvoudigt nog uw leven, indien dit mogelijk is. Een der uwen, door plundering tot een toestand, welke aan ellende grenst, gebracht, zeide mij dezer dagen: „Ik leef nu, zooals ik altijd zou wenschen geleefd te hebben."

Vermenigvuldigt uw daden van li-

de Duitsche overmacht. Er werden duizenden en duizenden gevangen genomen en er vielen zeer veel dooden. Duitschland heeft weer eens opnieuw zijn groote kracht ontplooid en beukt er op los met schrikkelijk geweld. In het Oosten had het succes, maar rondom Yperen, bij Soissons en Verdun kostte het 't leven van zeer veel nieuwe troepen.

't Is vreeselijk zooveel menschenlevens als er worden opgeofferd in dezen oorlog.

Maar ook ten koste van dat alles mocht het Duitschland niet gelukken door te breken door de gelederen der Verbondenen. Het heeft er echter meermalen geweldig gespannen. Maar de Engelsche en Fransche artillerie werkt uitstekend en het uithoudingsvermogen der Engelschen grenst aan het ongeloofelijke.

De oorlog van wederkeerige uitputting is nu ook begonnen op zee.

Kardinaal Mercier.

Jacques Piou, de bekende leider der Fransche Katholieken, heeft zich tegenover een vertegenwoordiger der „XXième Siècle" als volgt uitgelaten over den herderlijken brief van Z. Em. Kardinaal Mercier:

„De heldhaftige houding van den koning der Belgen heeft Frankrijk misschien gered van een onherstelbare ramp; Zijn volk en hij hebben recht op onze eeuwige dankbaarheid. Kardinaal Mercier heeft het prestige van het purper en het prestige van het episcopaat zóó hoog gehouden voor de heele wereld, dat zelfs de tegenstanders van onzen godsdienst verplicht zijn het hoofd te buigen, en de onverschilligen zich niet kunnen weerhouden uit te roepen. „Wij hebben al te lang een godsdienst miskend, die zulke bedienaren telt." Reeds had de oorlog een grondige wijziging gebracht in de openbare meening op godsdienstig gebied. De openbare meening werd ontroerd, toen zij zag hoe de Duitschers zich met groote verwoedheid in Frankrijk en België wierpen op de priesters. Zij werd getroffen door den moed der aalmoezeniers, brancardiers en priester-soldaten. Hoeveel vooroordeelen zijn weggenomen door die stroomen van zuiver bloed, welke zoo edelmoedig werden vergoten en met zooveel eenvoud des harten.

De houding van den Kardinaal-Aartsbisschop van Mechelen voltooit de herschepping der openbare meening. O, hij is werkelijk bewonderenswaardig ten eerste om den moed en vervolgens om het verhevene en de waardigheid.

Naar *De Tijd* een veertiental dagen geleden uit zeer betrouwbare bron vernam, heeft Kardinaal Mercier een onderhoud gehad met Maarschalk Freiherr von Bissing, Gouverneur van België, waarbij de Aartsbisschop van Mechelen voorop zette, dat hij wel wenschte, dat het onderhoud zou geheuren volgens al de eischen der beleefdheid en hoffelijkheid, doch zonder uit het oog te verliezen, dat beiden tegenover elkander stonden als behoorende tot twee tegen elkander oorlogvoerende natiën. Men ziet het, aan dubbelzinnigheid werd hier geen plaats gelaten!

Een oorlogscorrespondent te Bergen op Zoom van hetzelfde blad schrijft:

Met alle mogelijke middelen tracht men zoowel in Duitschland en het bezette deel van België als in het buitenland de meening te doen ingang vinden, dat het conflict van Z. Em. kardinaal Mercier contra het Duitsche militaire gouvernement is bijgelegd en vredelievend opgelost, zoodat het incident gesloten zou zijn. Dit is volstrekt onwaar.

De geestelijkheid van het aartsbisdom Mechelen blijft zich met alle kracht verzetten tegen de militaire inmenging in kerkelijke aangelegenheden. Met bewonderenswaardige gehoorzaamheid blijft zij den Belgischen Primaat getrouw en weigert de met zijn lastgevingen strijdige bevelen op te volgen.

Hetgeen thans in Mechelen geschiedt is een der belangrijkste feiten in de kerkelijke geschiedenis van deze eeuw.

Koning Albert's telegram aan den H. Vader.

De tekst van het door Koning Albert aan den Paus gezonden telegram over de behandeling door de Duitschers Kardinaal Mercier aangedaan luidt in zijn geheel als volgt:

Aan Z. H. den Paus te Rome.

De in hechtenisneming van een Kerkvorst, lid van het H. College, die, terwijl bij den feitelijken toestand van de bezetting eerbiedigen bleef, niet heeft kunnen zwijgen bij het aanschouwen van de wreede onrecht vaardigheden, waaronder zijne kudde lijdt en van de ongerechtvaardigde behandeling zooveler priesters van mijn land aangedaan, moet het hart van Uwe Heiligheid smartelijk treffen.

Ik geef aan het vereerde hoofd der Roomsch-Katholieke Kerk uitdrukking van mijne bewondering voor de houding van Kardinaal Mercier, die, naar het voorbeeld te roemvolle prelaten uit het verleden, niet geschroomd heeft de waarheid te zeggen in 't aanschijn der dwaling en de onomschrijfbare rechten van eene rechtvaardige zaak te bekrachtigen voor de oogen van het algemeene geweten.

Ik bid Uwe Heiligheid te willen gelooven aan mijne eerbiedige gevoelens en aan mijne kinderlijke aanhankelijkheid.

w. g. Albert.

Nederland en de Oorlog.

In een Van Dag tot Dag-artikel van het *Hbl.* lezen wij:

Ik had in de Kerstdagen den tijd om door een ophooping van brieven en gedrukte stukken mij heen te worstelen. De meesten kwamen uit allerlei oorden in den vreemde. Ze werden door bekenden, onbekenden en ongenoemden mij gezonden, en tal van regels en woorden in al die stukken waren zoo onderschrapt, dat ze mij tot overstelpens toe trachtten te bewijzen dat de Duitschers volkomen ongelijk hebben of wel dat de Engelschen al heel slechte en verraderlijke wezens zijn en dat Duitschland en Oostenrijk niemand hebben aangevallen, maar even onschuldig zijn aan den oorlog als het lammetje dat uit het beekje water lebberde.

Wetenschappelijke mannen onderteekenden velen dier onderstreepte woorden, maar ik vond ze niet overtuigend. Met allen eerbied gezegd vond ik onder anderen de betoogen tot bewijs van België's schuld aan den oorlog zoo onwetenschappelijk als maar denkbaar was.

Maar één genoegen deed die stort vloed van documenten mij toch.

Ze bewezen, dat in dezen oorlog wij, neutralen, op zeldzame wijze geëerd worden. Zeker, al de oorlogvoerenden veroorzaken ons veel zorg en angst, groote verliezen en voorbeeldelooze belemmering van handel en verkeer. Men is geneigd soms uit te roepen: „tout est perdu fors l'honneur!" Ja, de eer blijft ons. Wij ontvangen compensatie voor alle verliezen door onze eervolle aanstelling als leden der jury, die te beslissen heeft wie schuld draagt aan dezen oorlog, en tot wie de pleiters hun lange pleidooien onverpoosd richten.

Dit is een groote eer. Als jurylid heb ik al de officieele verklaringen, in witboeken, blauwboeken, enz. gedrukt, gelezen. Ik heb naar wel bespraakte, zeer woordrijke pleitbezorgers geluisterd.. ik heb langzamerhand een zeer stellige overtuiging verkregen....

Maar ik ben gelijk aan een blinde, wien men verzoekt te beschrijven wat hij ziet. Hoe kan iemand, die officieel nationaal onzijdig moet zijn, als jurylid het „schuldig" uitspreken?

De Parijsche correspondent van het *N. v. d. Dag* schrijft:

Het laatste nummer der „Revue militaire Suisse", een tijdschrift, dat hier in militaire kringen in hoog aanzien staat, bevat een artikel waarin met grooten lof over 't Nederlandsche leger gesproken wordt.

„Ik geloof niet", zegt in den aanvang de schrijver, dat er een land in Europa bestaat, dat aan den verdediger zoovele voordeelen biedt en den aanvaller een gelijken overvloed van moeilijkheden bereidt."

Dan volgt een beschrijving van de merkwaardig vlugge mobilisatie, die is gebleken zoo uitstekend te zijn voorbereid. Verder wordt er met groote waardeering gesproken over generaal Snijders, in wien het leger en het land ten volle vertrouwen hebben, terwijl terloops nog als merkwaardig wordt vermeld — wat het ook zeker is — dat het Nederlandsche volk, dat in vredestijd in het geheel geen militair karakter vertoont, nu in den soldaat den populairsten man ziet van het land.

„Men vertrouwt zich geheel en al aan het leger toe, men is overtuigd, een volmaakte gerustheid, dat het leger die onafhankelijkheid naar behooren zal verdedigen."

Een belangrijk gedeelte van het artikel is gewijd aan de Koningin, voor wie de schrijver, die Nederlander blijkt te zijn, vol bewondering is, wat al niet anders kan zijn. Een voorbeeld van liefdadigheid, toont ze ten opzichte van het leger een onbeperkte belangstelling, waarop de soldaat trotsch is.

Ten slotte verhaalt de schrijver wat er gedaan wordt en nog meer gedaan zal worden in de steden, in de dorpen en in de kantonnementen om den soldaat te behoeden tegen verveling en tegelijk zijn geestelijke ontwikkeling te bevorderen. Zoo bevat het geheel een eenvoudige, heldere, ware uiteenzetting van den militairen toestand ten onzent die, hier (in Parijs) zeker waardeering en vertrouwen zal wekken.

De Roomsche Kerk en de Oorlog.

De positie en den invloed der Roomsch-katholieke Kerk kwam de oorlog tot dusverre ten goede, — dát is niet tegen te spreken, zoo zegt het Protestantsche „Friesch Dagblad," welk blad vervolgt:

„Bij 't begin van den krijg verkeerde zij vooral in een moeilijke positie.

De katholieken waren over beide partijen zóó verdeeld, dat de Roomsche Kerk noch voor dè eene noch voor de andere voorkeur hebben kon, afgezien nog van de oorzaken van den strijd.

Frankrijk is nog steeds in naam een katholiek land. Maar Oostenrijk is het niet minder en inderdaad veel méér.

In Duitschland zijn roomschen.

Maar in Engeland en Ierland evengoed.

En Polen is bijna geheel Roomsch.

De Roomsche Kerk kan dus niet anders dan officiëel èn in werkelijkheid de meest strikte neutraliteit in acht nemen, wat altijd — óns land weet er van mee te praten! — een moeilijke bezigheid is onder de zon.

Toch gelukte haar dit.

Bovendien kwam haar het geestelijk réveil ten goede, waardoor de harten der menschen meer losgemaakt werden van de ijdele dingen dezer aarde, nu dag op dag de Dood onder hun vrienden en verwanten zijn grooten slag slaat. Uit Frankrijk b. v. wordt gemeld, hoe de kerken en biechtstoelen steeds grooter toeloop krijgen en veel afgevallen volk zijn troost weer bij de religie zocht.

Of dat blijvend zal zijn?

Och, omtrent die plotselinge en massale opwekkingen zijn we wat twijfelzuchtig geworden ...... maar voorshands wordt er de positie der Roomsche Kerk in Frankrijk sterker door en zij, die daar ná den oorlog, ook een politieken ommekeer voorspellen, konden weleens gelijk krijgen.

Intusschen, ook uit het Protestantsche Pruisen wordt een zekere verdieping van het geestelijk leven gemeld en in zooverre staat het hier gelijk.

Van beteekenis echter is ook het optreden van den nieuwen Paus. Eerst inzake den voorgeslagen wapenstilstand op Kerstmis, die wel werd afgeslagen, maar welke poging toch in de gansche christenheid een goeden indruk maakte. Later, met Nieuwjaar, in de zaak van de uitwisseling der niet meer bruikbare krijgsgevangenen, die schijnt te zullen dóórgaan en die niet minder sympathie heeft gewekt. En nu 't laatst weer door het „mandement" van kardinaal Mercier, die zich allicht enkele onvoorzichtige woorden heeft laten ontvallen, maar die dan toch aan zijn volk waarheden gezegd heeft, die voor 't oogenblik géén burgerlijk bewindsman in België zou durven zeggen, iets wat de kardinaal nooit ongestraft zou hebben kunnen doen, indien hij niet gesteund had, dat hij den zedelijken steun van het katholicisme, ook in Duitschland, achter zich had.

Deze vermeerdering van positie en invloed heeft de roomsche kerk te danken aan haar straffe internationale organisatie en haar pauselijke hiërachie.

Dat ziet ieder dadelijk in."

Leugen in de Pers.

De *Köln. Zeit.* van 9 Jan. schreef:

„Omstandigheden dwingen ons vaak af te dwalen van het goede pad en leugens met leugens te beantwoorden. Dit is het eenige middel om de leugenaars tot zwijgen te brengen. Zoodra de sterke arm van ons leger de overhand heeft gekregen, zullen wij ons gelukkig achten terug te keeren tot onze gewoonte van volkomen oprechtheid."

Ter wille der neutraliteit, zegt de *Nieuwe Cour.*, laten we hierop volgen wat Samuel Johnson, Zaterdag 11 November 1758 in „The Idler" schreef: Groot-Brittannië was toen in een oorlog tegen Frankrijk gewikkeld.

„In oorlogstijd," schreef de groote man, „is de natie immer eensgezind, vol begeerte iets goeds omtrent zichzelf en wat kwaads over den vijand te hooren. Tegenwoordig hebben de berichtgevers een lichte taak; ze behoeven enkel te vertellen, dat men spoedig een slag verwacht, daarna dat een slag is geleverd, waarin wij en onze bondgenooten, onverschillig of wij overwonnen dan wel geslagen werden, alles deden, terwijl onze vijanden niets uitvoerden."

„Niets trekt in zulk een mate de opmerkzaamheid als een verhaal over wreedheden. De berichtgever laat nooit na, als er een tijd niet gevochten wordt, te vertellen hoe de vijand kinderen vermoordde en maagden schond; en wordt op een flinken afstand gevochten, dan schreeuwt hij de halve bevolking van een provincie."

„Een van de grootste rampen van den oorlog is ongetwijfeld de vermindering der waarheidsliefde door de onwaarheden die uit eigenbelang bedacht en uit lichtgeloovigheid aanvaard worden. Na het sluiten van den vrede zijn zoowel de krijgor als de beschrijver van den krijg zonder werk en ik weet niet wat erger moet gevreesd worden, straten vol soldaten, die zich het plunderen, of zolderkamers vol pennelikkers, die zich het liegen hebben aangewend."

Een Berlijnsch blad, *In Wehr und Waffen*, komt op tegen de verontwaardiging van zekere Duitsche bladen over de leugenachtigheid van verschillende buitenlandsche bladen. Juist bovenbedoelde Duitsche bladen hebben daar het recht niet toe.

„omdat zij even schaamteloos liegen als de „Figaro", de „Daily Mail", de „Temps" en de andere tot het gilde der bedriegers behoorende buitenlandsche bladen. Zij onderscheiden zich alleen van deze laatste hierdoor, dat hun laster tegen onze vijanden gericht is — hun strijdmethode is echter precies dezelfde. Op de pennenlikkers die bij voorkeur de uitdrukking „canard-pers" gebruiken, is het woord van toepassing: „Zij drijven den spot met zichzelven en weten niet waarom." Voor zij aan anderen zedekundige lessen uitdeelen, moeten zij zich wat meer gelegen laten liggen aan hun eigen beroepsmoraal en vooral eens ophouden met de verspreiding van gruwelberichten, waarvan zij heel goed weten, dat er geen woord van waar is."

Een Duitscher over onze verdedigingsmiddelen.

In de *Kölnische Volkszeitung* van 3 Jan. schrijft Hermann Ritter een artikeltje over de Hollandsche Weermacht, waaraan wij het volgende ontleenen.

Na uiteengezet te hebben, dat de bedoeling niet alleen der politieke leiders en staatslieden, doch van het geheele Nederlandsche volk is, om in den Europeeschen volkerenkrijg de neutraliteit te handhaven en deze neutraliteit door energieke verdediging van grenzen en kusten met wapengeweld zich desnoods verzekeren wil, komt de schrijver tot de bespreking van ons leger en ons verhouding tot de burgerij. „De Hollander", zoo zegt hij, „is over het algemeen geen militairenvriend, daarom staat hij ook nu nog zeer onsympathiek tegenover het militairisme van het Duitsche Rijk en hij is zeer ontvankelijk voor het idee, dat door onze tegenstanders verbreid wordt, dat nl. het Duitsche militairisme moet gebroken worden.

De soldatenstand schijnt hem, ter oorzake van het vrijwillige leger, toe te zijn een stand van in uniform gestoken arme duivels. Deze verhouding heeft zich bij de invoering van de persoonlijke dienstplicht en de vorming der reserve wel eenigszins gewijzigd, doch nog lang niet in die mate, dat aan 't leger in Holland allerwege recht gedaan wordt, of dat men kan spreken van een samengroeiing van leger en volk.

Het Hollandsche leger van onze dagen verdient deze meestal verouderde vooroordeelen of uit partijhaat voortgekomen minachtende beoordeeling van het volk niet. Ik heb gelegenheid gehad, de verschillende wapenen op marsch en bij de oefeningen gade te slaan en durf wel zeggen, dat het menschen- en paardenmateriel voortreffelijk bleek te zijn, dat de manschappen, onderofficieren en officieren zich met grooten ijver aan hun beroep geven en ook de uitrusting op de hoogte is van den tijd. Aan de artillerie in het bijzonder mag ik een woord van lof brengen, aan de artillerie, die zich wat schietkunst

---

chamelijke en geestelijke liefdadigheid.

Laat u dagelijks, volgens het voorbeeld van den grooten Apostel: „belegeren door de groote zorgen, welke uw kerk u geven. Laat niemand omkomen, zonder dat gij omkomt; laat niemand vallen, zonder dat gij u zelf geheel in vuur gevoeld."

Weest de voorvechters van de deugden, welke u door uw burgerlijke eer en het Evangelie voorgeschreven worden: „Dat alles, wat waar, alles wat eerbaar, alles wat recht, alles wat heilig, alles wat beminnelijk is, alles wat een goeden naam heeft of deugdzaam en verdienstelijk is, het voorwerp van uw streven uitmake." Moge de waardigheid van ons leven ons machtigen om dit fiere besluit van den H. Paulus tot het onze te maken: „Wat gij ook geleerd, en ontvangen, en gehoord en van mij gezien hebt, doet dat, en de God des vredes zal met u zijn."

Besluit.

Laat ons voortgaan, beminde geloovigen, met te bidden en verstерving te doen, met de H. Mis bij te wonen en de H. Communie te ontvangen voor de heilige zaak van ons dierbaar vaderland.

Zondag 3 Januari zal in het bisdom zonder een algemeene smeekdag zijn voor België en de verbondenen.

Dezen dag zal een algemeene H. Communie gehouden en een plechtig Lof gedaan worden voor het succes van onze wapenen.

Verder beveel ik de pastoors op nieuw aan om elken Zaterdag een H. Mis op te dragen voor de ziele rust van onze soldaten.

De geldelijke middelen zijn, ik weet het, zeer schaarsch bij ons. Noch tans indien gij weinig hebt, geef van het weinige, dat gij bezit om de ellende van die landgenooten te verzachten, die zonder onderdak, zonder verwarming zonder voldoende voedsel zijn. Ik heb den pastoors opgedragen, om te dien einde in elke parochie een steun-comité op te richten.

Ondersteun dit, en doe mij vol liefde de aalmoezen toekomen, welke gij aan het overtollige, zelfs aan het noodzakelijke kunt onttrekken, opdat ik ze kunne uitdeelen naar de behoeften, die mij bekend gemaakt worden.

Onze ellende heeft andere naties bewogen. Engeland, Ierland en Schotland; Frankrijk, Holland, de Vereenigde Staten en Canada gaan als het ware een wedstrijd in edelmoedigheid aan, om onzen nood te verzachten. Dit schouwspel is tegelijkertijd somber en grootsch. Hier wederom openbaart zich de wijsheid Gods, die het goede uit het kwade doet voortvloeien. In uw naam en in den mijnen, bied ik aan de regeeringen en de naties, die zich zoo edel over ons erbarmen, de bewogen getuigenis van onze bewondering en onzen dank aan.

Met een ontroerende goedheid is onze H. Vader Paus Benedictus XV de eerste geweest, om Zijn vaderlijk hart tot ons te keeren.

Toen Hij zich gewaardigde mij eenige minuten na Zijn verkiezing te omhelzen, had ik den moed Hem te vragen, dat Zijn eerste pauselijke zegen zou zijn voor België, dat reeds zoo zwaar door den oorlog beproefd was. Hij voldeed aan mijn verlangen, dat ook zeker het uwe was met groote innigheid.

Nu weder heeft Hij met buitengewone kieschheid het initiatief genomen, om afstand te doen van uw jaarlijkschen St. Pieterspenning.

Nog een laatste woord, beminde geloovigen.

Bij het begin van deze crisis, zeide ik u, dat wij op den dag van de bevrijding van ons grondgebied aan het H. Hart en aan de H. Maagd een publieke getuigenis van onze dankbaarheid zouden geven.

Sinds dien datum heb ik mijn medebisschoppen kunnen raadplegen, en in overeenstemming met hen, verzoek ik u om, zoodra wij daartoe in staat zijn, nieuwe pogingen aan te wenden om den bouw van de nationale basiliek, die België beloofd heeft aan het H. Hart toe te wijden, te verhaasten.

Zoodra de vredeszon weder over België zal schijnen, zullen wij de ruïnen herstellen, zullen wij een dak hergeven aan hen, die er geen meer hebben, zullen wij onze kerken weder opbouwen, zullen wij onze bibliotheken opnieuw inrichten, en op dit groote herstellingswerk hopen wij de kroon te zetten door op de hoogten van de hoofdstad van het vrije, Katholieke België, de nationale Basiliek van het H. Hart te bouwen.

En dan zullen wij elk jaar den Vrijdag na het octaaf van den H. Sacramentsdag, zijnde het feest van het Goddelijk Hart, op plechtige wijze vieren.

Ten slotte zal de clerus in elke streek van ons bisdom jaarlijks een bedevaart van dankzegging naar een van de bevoorrechte heiligdommen der H. Maagd organiseeren, om haar bijzonder te eeren als de beschermster van onze nationale onafhankelijkheid en als de algemeene Middelares der Christelijke maatschappij.

Deze brief zal in meerdere deelen voorgelezen worden op den eersten dag des jaars, en op de Zondagen na den dag, dat gij hem zult ontvangen hebben.

Aanvaardt, beminde geloovigen, de wenschen, die ik voor u en voor het geluk van uw huisgezinnen uitspreek, en ontvang, bid ik u, mijn vaderlijken zegen.

† D. J. Kard. Mercier,

Aartsbisschop van Mechelen.

betreft, met iedere Europeesche grootmacht meten kan."

Na aan de hand van het bekende werkje van Atling von Geusau „Onze Weermacht" eene beschrijving te hebben gegeven van de sterkte en indeeling van ons leger, gaat de heer Ritter aldus voort.

„Het Hollandsche veldleger heeft ten doel de grenzen des lands tegen een van landzijde opdringenden vijand op de bedreigde punten te verdedigen. In ieder geval zal het een vijandelijke overmacht zoolang ophouden, dat de verdedigingsmiddelen der zoogen. Nieuwe Hollandsche Waterlinie met reserve bezet en in voldoende staat van verdediging gebracht zijn. Zooals reeds haar naam aanduidt geven de rivieren en kanalen sterkte. Zij verspert voor een uit het Oosten of Zuidoosten komenden vijand den toegang tot de meestbevolkte kernprovincies van het Koninkrijk en wordt behalve door het veldleger en zijn artillerie, door de zwaardere artillerie, die voor het grootste gedeelte in vredestijd in de forten zijn opgesteld en door de intusschen opgeroepen landweer-infanterie bezet. Zou het den vijand gelukken de buitengewoon moeilijk te nemen Nieuwe Waterlinie door te komen (men vergelijke ze met veel minder uitgestrekte inundatie aan het Yserkanaal) dan blijft het Hollandsche leger als laatste verdedigingspunt de stelling van Amsterdam, een door uitgebreide inundaties te versterken kring van 42 forten, die van Edam tot aan de Zuiderzee over een lengte van 98 K M. over Purmerend, Krommenie, Aalsmeer, Uithoorn naar Muiderberg tot de Zuiderzee loopt. De stelling van Amsterdam is zoo sterk, dat naar de meening van Hollandsche vaklieden, geen van land of zee komende vijand haar met de krachtigste en langdurigste belegering, nemen kan.

Voor ons is het voor het oogenblik van het grootste belang, de verdedigingsmiddelen die Holland tegen den van zee dreigenden vijand ter handhaving zijner neutraliteit en onafhankelijkheid kan aanwenden, eer het zijn laatste toevlucht achter de forten- en watergordel van Amsterdam zoeken moet. Natuurlijk is van de sterkte dier vestingwerken en steunpunten van de vloot weinig openbaar gemaakt, maar toch is er wel zooveel van te zeggen, dat zij als regel naar een vast plan zijn aangelegd. Daar is allereerst de stelling van den Helder, die een vijandelijk indringen tusschen de kust van Noord-Holland en die van 't eiland Texel in de Zuiderzee onmogelijk maakt, vervolgens een sterke steun is voor de Nederlandsche vloot en bovendien een ergens in Noord-Holland ingedrongen vijandelijk landingsleger bedreigt. Op dezelfde wijze beletten vestingwerken aan een vijandelijke vloot den toegang tot de monding van den Rijn. Zij beginnen met een sterk fort aan den Nieuwen Waterweg bij Hoek van Holland en zetten zich voort batterijen en inundaties langs de vesting den Briel tot bij de werken van Hellevoetsluis aan het Haringvliet. Een tot het Haringvliet voortdringende vijand wordt de vaart door het Hollandsch diep belet door de vesting werken te Willemstad, die versterkt door de op drie oevers gelegen batterijen en forten ook den toegang tot het z g. Volkerak verspert.

Ter handhaving van Nederlands neutraliteit op de Westerschelde dienen de vestingwerken van Vlissingen die in de laatste jaren op moderne wijze zijn uitgebreid en versterkt, wat des te meer noodig was, daar de meer stroomopwaarts gelegen forten verouderd waren.

Het is begrijpelijk, dat gedurende den tegenwoordigen oorlog en naar aanleiding der zoo talrijke en onverholen onvriendelijkheden, die in de Engelsche pers als bij voortduring tegen Holland geuit worden, de weinige nog bestaande gebreken in het Nederlandsche verdedigingssysteem aan de Zeezijde zooveel en zoo spoedig mogelijk verbeterd werden.

In ieder geval zal geen enkele grootmacht er gemakkelijk toe overgaan de neutraliteit van Holland te schenden. Het veldleger van dat land staat zijn tegenstanders.

Het Hollandsche volk, hoe weinig militairistische neigingen het overigens ook moge koesteren, zal ongetwijfeld bij de opgedrongen verdediging van zijn land alle oorlogskundige eigenschappen van een krachtig ras ontwikkelen. Bovendien bieden ook de natuurlijke gesteltenis van het land, de vele waterwegen en uitgestrekte inundatie mogelijkheden, wier overwinning in den oorlog met een schippersbevolking buitengewoon zwaar zijn moet.

Een proclamatie van Keizer Wilhelm.

BERLIJN, 1 Januari. (W. B.) Ambtelijk wordt de volgende proclamatie bekend gemaakt:

Aan het Duitsche leger en de Duitsche vloot.

Na een vijf maanden langen, zwaren en heeten strijd, gaan wij een nieuw jaar in.

Schitterende overwinningen zijn bevochten, groote successen behaald. De Duitsche legers staan bijna overal op vijandelijken bodem, en de herhaalde pogingen onzer tegenstanders, om met hun leger-massa's het Duitsche grondgebied te overstroomen, zijn mislukt.

Op alle zeeën hebben mijn schepen zich met roem overladen: hare actie heeft bewezen, dat zij niet alleen met succes kunnen strijden, maar door overmacht genoopt ook met heldenmoed weten ten onder te gaan.

Achter het leger en de vloot staat het Duitsche volk in voorbeeldelooze eendracht, bereid alles op te offeren voor den heiligen huiselijken haard, dien zij tegen zijn belagers overal verdedigen.

Veel is in het oude jaar voorgevallen: nog echter zijn onze vijanden niet ten onder gebracht; steeds nieuwe troepen brengen zij tegen ons leger en dat van onzen trouwen bondgenoot in het veld.

Maar hun machtig aantal schrikt ons niet af, al is ook de tijd ernstig en de taak die voor ons ligt zwaar. Vol vast vertrouwen mogen wij de toekomst tegen gaan.

Naast Gods wijze leiding vertrouw ik op de onvergelijkelijke dapperheid van leger en vloot, en weet mij één met het gansche Duitsche volk.

Daarom onverschrokken het nieuwe jaar tegemoet, tot nieuwe daden, tot nieuwe zegepralen voor het geliefde vaderland.

Groot-hoofdkwartier, 31 Dec. 1914.

(get.) I. R. WILHELM.

Het aantal Krijgsgevangenen in Duitschland.

BERLIJN, 1 Januari (W. B.) Het totaal der zich bij het einde des jaars in Duitschland bevindende en geïnterneerde krijgsgevangenen (geen burgerlijke gevangenen), bedraagt 8138 officieren, 577.875 manschappen.

In dit aantal is een deel der bij de achtervolging in Russisch-Polen gemaakte alsook alle zich nog op transport bevindende gevangenen niet begrepen.

Ze zijn als volgt verdeeld: Franschen: 3459 officieren (waaronder 7 generaals) en 215.905 manschappen; Russen: 3575 officieren (waaronder 18 generaals) en 306 294 manschappen; Belgen: 612 officieren (waaronder 3 generaals) en 36.852 manschappen: Engelschen 492 officieren en 18.824 manschappen.

Het via Kopenhagen blijkbaar door den Russischen minister van oorlog gepubliceerde bericht, dat in Rusland 1140 officieren en 134 700 manschappen van het Duitsche leger als krijgsgevangenen bevinden, is misleidend. De Russen begrijpen in die getallen alle burgelijke gevangenen, die sedert het begin van den oorlog zijn vastgehouden en geïnterneerd.

Krijgsgevangenen is op het allerhoogste slechts 15 procent van het aangegeven aantal. Daarbij moet in aanmerking worden genomen, dat het grootste gedeelte van deze gevangenen den Russen nog gewond in handen is gevallen.

Amerikaansche Persstemmen over de Belgische Oorlogsschatting.

NEW-YORK, 3 Dec. (R. O.) Het besluit der Duitsche regeering om België een oorlogsbelasting op te leggen van 35 millioen francs per maand, behalve de echattingen, die men reeds van verschillende Belgische gemeenten heeft weten te trekken, geeft aanleiding tot een stroom van verontwaardiging in alle Vereenigde Staten.

De bladen in de landen van Zuid-Amerika geven even bijtende critiek als die van de pers der Vereenigde Staten. De Zuid-Amerikaansche bladen beschuldigen de Duitsche regeering van een gauwdieverij en onmenschelijkheid zonder voorbeeld, die niet kan worden gerechtvaardigd door een vermindering der oorlogsfondsen, hetzij dat deze werkelijk bestaat of het plan er toe gevormd is.

De voornaamste Amerikaansche bladen vernamen, dat het opleggen van zulk een oorlogsbelasting niet alleen als een onrecht zonder verontschuldiging en een Pruisische brutaliteit zal worden beschouwd, doch als een teeken, dat Duitschland aan geldgebrek lijdt, veel ergstiger, dan zijne vrienden of vijanden wel veronderstellen.

Een hulde aan generaal Joffre.

In het officiëele Belgische legerorgaan komt een geestdriftige lofrede voor op generaal Joffre.

„Het zal," zoo luidt het o. a., „de roem zijn van generaal Joffre, den vijand gedwongen te hebben tot een taktiek van uitputting, en de Duitschers aangezet te hebben tot de grootst mogelijke inspanning, juist op het oogenblik, dat de Russische actie haar invloed begint te doen gevoelen. De tegenstand van de bondgenooten sinds half September, had uitsluitend ten doel den vijand uit te putten door een onafgebroken reeks hevige gevechten, waarin zijn beste krachten zich tevergeefs inspanden, den levenden muur te doorbreken, welken de bekwaamheid van den generalissimus der bondgenooten had opgetrokken. De tijd drong de geallieërden niet; maar voor den vijand werd het een levenskwestie om er een eind aan te maken, toen de Russische bedreiging merkbaar begon te worden met het gevolg, dat hij zijn beste krachten opoffert om een onmogelijk te behalen overwinning af te dwingen."

Kerkelijk Bericht.

Decreet.

„De Tijd" bevat de vertaling van het decreet betreffende de godsdienstoefeningen op 21 Maart. a. s. We laten ze hier volgen:

Z. H. Benedictus XV, smartelijk getroffen door het aanschouwen van den oorlogsgruwel, die jeugdige levens verwoest, huisgezinnen en steden in rouw dompelt en bloeiende naties ten gronde richt; overwegende, dat God de Heer, die „geneest door te slaan en behoudt door te vergeven", zich laat vermurwen door de gebeden van berouwvolle en nederige harten; heeft, terwijl hij geestelijkheid en volk uitnoodigt en aanspoort om werken te verrichten van boetedoening voor de zonden, waardoor de geesels van Gods rechtvaardige straf worden afgeroepen, bepaald, dat in geheel de katholieke wereld tot God nederige smeekbeden zullen worden opgezonden, ten einde van Zijn barmhartigheid den zoozeer verlangden vrede te verkrijgen.

Te dien einde schrijft Zijne Heiligheid voor, dat in elke metropolitane, katredrale, parochiale en reguliere kerk van Europa op den 7den Februari a.s., Zondag Sexagesima, en de bisdommen buiten Europa op 21 Maart, Passie-Zondag, de volgende bijzondere godsdienstoefeningen plaats hebben.

Des morgens, na de conventueele of parochiale H. Mis, zal het Allerheiligste Sacrament plechtig worden uitgesteld en, na de bewierooking, zal gezongen worden psalm L: „Miserere mei Deus", gevolgd door den antiphoon: „Da pacem, Domine, in diebus nostris, quia non est alius qui pugnet pro nobis nisi tu, Deus noster", met het vers: „Fiat pax in virtute tua", het resp.: „Et abundantia in turribus tuis" en de oratie voor den vrede: „Deus a quo sancta desideria" enz.

Het Allerheiligste zal den geheelen dag blijven uitgesteld ter openbare aanbidding; het is wenschelijk, dat ook de kinderen, voorzooverre mogelijk, daaraan deelnemen.

Des avonds zal, voordat het Allerheiligste wordt weggesloten, de rozenkrans worden gebeden en vervolgens — gemeenschappelijk — 't gebed, door Z. H. samengesteld ter verkrijging van den vrede. Daarna volgt het zingen der Litanie van Alle Heiligen, volgens de regelen bij de expositie van het veertig-uren-gebed (Romeinsch Ritueel 1913). Onmiddellijk na de litanie wordt gezongen: „Parce Domine, parce populo tuo, ne in æternum irascaris nobis" met de verzen en oraties, die gebeden plegen te worden na de processie in quacum que tribulatione met de oratie voor den vrede: „Deus a quo sancta desideria" enz. De plechtigheid zal gesloten worden door de benedictie met het Allerheiligste more solito. Opdat God de Heer Zijn genade des te overvloediger doe neerdalen, spoort de H. Vader de geloovigen aan bij deze gelegenheid het Sacrament der Biecht te ontvangen en tot de H. Tafel te naderen, en verleent hij aan al degenen, die, na gebiecht en gecommuniceerd te hebben, des morgens of des avonds de godsdienstoefening zullen hebben bijgewoond, ofwel eenigen tijd voor het ter aanbidding uitgestelde Allerheiligste Sacrament gebeden zullen hebben, een vollen aflaat.

Uit het Vaticaan 10 Jan. 1915.

PIETRO kardinaal GASPARRI,
staatssecretaris.

Berichten uit de Kolonie.

Nieuwe Dokter.

Met de *Nickerie* is II. Maandag de nieuwe geneesheer voor de Benedendistricten van het hoofdeiland Curaçao, Dr. ED. J. LECKEY, hier aangekomen in gezelschap zijner Echtgenoote. Welkom!

Dankbetuiging.

In dank ontvangen van de Heeren JAMES & HENRY JONES *The Economic Strenght of Great Britain.*

Hr. Ms. Jacob van Heemskerck

wordt, naar het schijnt, spoedig vervangen door Hr. Ms. *Holland,* althans in de Nederlandsche bladen lezen wij de opgave der Etat Major met de achtervoeging, dat deze oud bekende van Curaçao weer gereed ge maakt is voor den dienst en bestemd voor de West. De *Holland* zal ons welkom zijn, maar we hopen vooreerst toch den waren JACOB hier te mogen houden.

Voetbal.

De wedstrijd tusschen het elftal van Hr. Ms *Heemskerck* en den *Curaçaoschen Voetbal Bond* werd door zeer veel publiek bijgewoond.

De overwinning was weer aan het Elftal.

De Boulogne.

In de laatste dagen dezer week waren de beide auto-trucs stuk en werden ± 60 ezelkarren in dienst genomen om vracht van Hato naar de stad te brengen. Wat zoo'n boot toch een groote hoeveelheid vracht laadt.

De Boulogne zelf zit nog altijd vast. Wat er aan boord geschiedt door deskundige schepenredders is aan den wal niet bekend, maar men verwacht dat het schip binnen weinige dagen weer vlot zal raken.

Uitgewekenen.

Curaçao heeft weer het geluk aan vele Haïtianen een veilige wijkplaats aan te bieden, nu zij wegens de revolutie gedwongen werden hun eigen land te verlaten.

De Hollandsche *Commewijne* bracht Zondag II. een twintigtal vluchtelingen uit Haïti aan.

Dat is al de tweede bezending.

Wat is het toch rustig wonen onder Nederlands vlag.

Curaçao Vooruit.

De Dames REBECCA D. L. MADURO en H. SPIT hebben deze week het diploma als chauffeur behaald.

Ratten.

Gedurende de laatste 14 dagen werden in het fiscalaat aangebracht en door middel van petroleum verdelgd

14 ratten.

Postspaarbank.

Gedurende de maand December

Kantoren		Ingelegd	Teruggehaald.
Willemstad		f 4.407.78	f 7.369.47
2e district	Curaçao	20.	41.95
3e „		10.	25.75
4e „		16.50	7.50
5e „		0.50	49.50
Oranjestad	Aruba	29	326 23
3e „		—	30 75
Kralendijk	Bonaire	344.10	826 50
Rincon		—	75
Philipsburg St Martin		322,25	962 25
Oranjestad St Eust.		224,60	55,61
Botton	Saba	228.03	802,51
Windwardside		15.	—
totaal		f 5,647,76	f 10,572,85

Officiëele berichten.

Aan den havenmeester en loods te Paardenbaai op Aruba, R. J. Beaujon, is tot herstel van gezondheid twee maanden verlof verleend.

Aan den onderwijzer 3de klasse aan de Emmaschool alhier, Jacob Muller, is tot herstel van gezondheid een maand verlofsverlenging verleend.

De Gouverneur heeft eene quarantaine van tien dagen, met inbegrip van de reis, vastgesteld tegen schepen, komende van Havana wegens het voorkomen aldaar van een geval van pest, met bepaling, dat schepen, die aldaar buiten communicatie met den wal alleen passagiers en mails lossen en mails innemen, tot het vrije verkeer zullen worden toegelaten na door den Stadsgeneesheer onbesmet bevonden te zijn

De heeren M. H. J. Bosch van Loenen en P. Euwens, de met 1o. December afgetreden leden van den Voogdijraad op Curaçao, zijn herbenoemd tot leden van dien Raad.

Aan den brievenbesteller alhier J. B. Sasso is tot verder herstel van gezondheid een maand verlofsverlenging verleend

De heer F. J. Leckie, geneesheer van Suriname, is tijdelijk belast met de functiën van gouvernements-geneeskundige, belast met de armenpraktijk en met het verleenen van verloskundige hulp aan de onvermogenden in het 4de en 5de district op Curaçao.

Posterijen.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven

Petronilla Booyé, Miguel Caled, José Chijin, Pedro A. Coffie, Charles de Delva, Noizer Ermando, Anita Garcia, Leopold Manuela, Albertina Sentingo, Constansia Lorensio.

Aangeteekende stukken: M. de Veer Daal, T. Lens, Peter de Trom.

Drukwerken: Miguel Caled, Secretario Loge De Goede Vereeniging 3.

Marktbericht van den Curaçaoschen Handelsbond.

Van 26 Februari 1915.

AARDNOTEN (Piddas) per KG........	—
ZOUT per vat van 130 K.G........	f 0.80
DIVIDIVI per K,G........................	„ 0.05
ORANJESCHILLEN per KG. 1stkw.	„ 0.40
id. per KG. 2e kw.	„ 0.30
HUIDEN per K.G........................	„ 0.60
GEITENVELLEN per K.G...........	„ 0.82
WOL per K.G................................	„ 0.12
SCHAPENVELLEN per stuk.........	„ 0.50
BEENDEREN per K.G..................	„ 0.02
RECINUS-ZAAD per K.G...............	„ 0.05
STROOHOEDEN (hippljapa).	
Kwaliteit No, 1............per dozijn	„ 3.12½
„ „ 1 (gebleekt)„ „	„ 3,25
„ „ 2 „ „	„ 5.
„ „ 3 „ „	„ —
„ „ 3 „ „	„ —
„ „ 4 „ „	„
„ „ 5 „ „ OLA	„ —.
„ „ 6 „ „	„ 8
„ „ 7 „ „	„ 9
„ „ 8 „ „ OLA	„
„ „ 9 „ „	„ 12.50
„ „ 10 „ „ OLA	„
„ „ 11 „ „	„
„ „ 12 „ „ OLA	„
„ „ 13 „ „	„
„ „ 14 „ „ OLA	„
„ „ 15 „ „	„
„ „ 1 van 25 c.M. of minder f	

Scheepsberichten.

(OFFICIEEL).

Gedurende de maand Jan. zijn

Binnengekomen. VAN		Uitgezeild. NAAR	
Aruba	26	Aruba	23
Barahona	1	Bonaire	29
Barbados	2	Bovenw.eilanden	1
Bonaire	28	Guanta	3
Bovenw. eilanden	1	La Vela de Coro	4
Cumaná	1	Maracaibo	11
Guanta	1	Pampatar	1
La Vela de Coro	4	Pto Cabello	3
Maracaibo	8	Rio Hacha	1
Pto. Cabello	3	Sanchez S. D.	1
Pto Rico	1	San Juan P. R.	1
Rio Hacha	1	Sto Domingo	1
Sto Domingo	1	Zee en de baaien	1
Zee en de baaien	1		
totaal	79	totaal	80

De eerste maand van 1915 biedt geen noemenswaardig verschil met de maand December van het vorig jaar.

Het aantal zeilschepen is 4 á 5 minder, doch daartegenover staat dat het aantal binnengeloopen stoomschepen weer met 4 vermeerderde. Een verblijdend teeken, dat onze scheepvaart zoo mooi op het standpunt blijft, dat zij zich in de laatste jaren heeft weten te veroveren, niettegenstaande de troebele tijden en slechte omstandigheden die wij beleven.

Buitenland.

ALGEMEEN OVERZICHT.

Graaf Berchtold afgetreden.

Houding van Italië.

Het *Fremdenblatt* publiceert de volgende mededeeling:

De Minister van het keizerlijke en koninklijke huis, Minister van Buitenlandsche Zaken, graaf Berchtold, die Z. M. reeds voor langen tijd had verzocht, hem van zijn functiën te ontheffen, herhaalde zijn verzoek thans bij den keizer.

Z. M. heeft de gewichtige redenen van persoonlijken aard, die den Minister van Buitenlandsche Zaken tot aftreden genoopt hebben, gebilligd, en het verzoek van dezen ingewilligd.

Als opvolger van graaf Berchtold zal de Hongaarsche minister, de latere Baron Stephan Burian tot Minister van het keizerlijke en koninklijke huis en tot Minister van Buitenlandsche Zaken benoemd worden."

Wat de reden van deze ministerwisseling is? Sommigen zeggen, dat Berchtold te veel schuld heeft aan het uitbreken van den oorlog om eventueel aan vredesbesprekingen te kunnen deelnemen.

Anderen meenen, dat hij niet de man is, om Roemenië te kunnen tevreden stellen en weer anderen zeggen, dat hij zich te scherp tegen Italië zet inzake Albanië en de bezetting van Valona. Het zal binnenkort wel blijken, of er een nieuwe koers wordt gevolgd.

De *Times* meldt uit Rome, dat Duitschers en Oostenrijkers de laatste dagen in grooten getale vandaar vertrekken en vele anderen zich tot vertrek gereed maken. De uittocht is een gevolg van een waarschuwing, die zij uit hun land ontvangen hebben.

Deserteurs uit het Oostenrijksche leger, die te Verona zijn aangekomen, vertellen, dat tal van Duitsche officieren de forten in Trente nauwlettend geïnspecteerd hebben.

De aartsbisschop van Trente heeft aan de priesters een aanschrijving gericht, om hen te verzoeken er bij de bevolking op aan te dringen, dat zij de Duitsche soldaten die daar verwacht worden, vriendelijk bejegenen.

In Roemenië wordt de neiging om aan den oorlog deel te nemen *tegen* Oostenrijk steeds sterker, maar er wordt nu met Bulgarije onderhandeld, om niet de kans te loopen in den rug te worden aangevallen.

In de Italiaansche pers komen opnieuw levendige debatten voor over de neutraliteitspolitiek der regeering. De Turijnsche *Stampa* polemiseert tegen de Franschgezinde Milaansche *Secolo* en eischt, dat Italië zijn kruit droog zal houden, omdat nog niet te voorzien is, van welken kant de belangen van Italië kunnen worden bedreigd, een zwijgende voorbereiding acht men de beste politiek. Men vermoedt, dat Giolitti achter dit artikel staat. De *Secolo* daarentegen breekt een lans voor een directe deelneming aan den oorlog.

Scarfoglio, de uitgever van de Napelsche *Matino*, verklaart, dat de zegepraal van Duitschland wel kan worden vertraagd, doch niet verhinderd en een ingrijpen van Italië zou daaraan niets kunnen af- of toedoen. De Milaneesche *Perseveranza* verklaart:

„Nooit meer zal de regeering des Konings toegeven aan het geschreeuw van een lawaaimakende partij, die in haar eigen belang en op met de grondwet strijdende wijze het land in een avontuur wil storten en in een haar passende richting wil drijven. De regeering blijft trouw aan de politiek der waakzame en gewapende neutraliteit, want deze is volstrekt geen beletsel, dat te allen tijde het welzijn van Italië beschermd wordt, zooals Valona thans weer bewijst."

La Vittoria, die steeds met de nationalistische partij polemiseert, weerlegt dan de argumenten over het Duitsche gevaar voor de vrijheid der volkeren en de Oostenrijksche rechten aan de Adriatische Zee, en op den Balkan. Het blad schrijft:

„Zou tenslotte ook tegen alle waarschijnlijkheid, de oorlog leiden tot de hegemonie van een enkele macht in Europa, dan is het ons duizendmaal liever dat Duitschland deze macht zij dan dat Frankrijk en zijn bondgenooten zouden triomfeeren, want slechts van dezen kant dreigen Italië groote gevaren. Tegen een Oostenrijksch-Hongaarsch overwicht in de Adriatische Zee zijn wij door een verdrag onder waarborgen van Duitschland verzekerd: óf het blijft bij het status quo, óf onze positie wordt verbeterd. Tertium non datur: op het Balkanschiereiland is er plaats genoeg voor Oostenrijk en Italië beide."

Bovenstaande commentaren staan blijkbaar in verband met de besprekingen van de zending der Roemeensche deputatie, die onlangs te Rome is aangekomen.

Het Centrum.

Over Berchtold's aftreden

wordt uit Weenen aan het *Berliner Tageblatt* geschreven:

„Er zijn allerlei geruchten in om loop, wier juistheid op het oogenblik nog niet is na te gaan, en die gedeeltelijk om begrijpelijke redenen niet kunnen worden medegedeeld. Dat de keizer het verzoek om ontslag van Berchtold aannam, zal wel wezen uit overweging, dat in dezen tijd het ambt van buitenlandsche zaken door een krachtiger persoonlijkheid moet worden bekleed dan graaf Berchtold is. Dit is den laatsten tijd gebleken bij aangelegenheden, die in het openbaar niet kunnen worden besproken. Ten slotte moeten toch binnen afzienbaren tijd de onderhandelingen over den vrede beginnen. Daarvoor is een heel ander man noodig dan Berchtold, een die uit harder hout is gesneden, een staatsman met forscher wil en een belangrijk grooter kracht."

Naar de *Kölnische Zeitung* van betrouwbare zijde uit Milaan verneemt, heeft men in politieke kringen in Italië de overtuiging, dat Oostenrijk-Hongarije nimmer een gunstiger gelegenheid heeft gehad om zijn betrekkingen tot Italië te verbeteren, en dat er door een vriendschappelijke politiek van Oostenrijk tot Italië een verandering in de openbare meening van Italië zou kunnen komen.

De Weensche correspondent van de *Kölnische Zeitung* zegt, dat, aangezien de ministerwisseling zich op dit oogenblik voordoet, men wel mag aannemen, dat er ernstige redenen voor bestaan. Het bizonder op den voorgrond treden van graaf Tisza en diens herhaalde bezoeken bij den keizer kunnen als een vingerwijzing worden beschouwd.

Omtrent den toestand in Trente lezen wij in een Fransch blad:

Het keizerlijk bevelschrift, waarbij de mannelijke bevolking wordt aangemaand, zich voor een medisch onderzoek bij de militaire autoriteiten te melden, is volkomen mislukt. De jonge menschen van 18 jaar, eenigen zelfs met hun familles, verlieten hun huis en gingen naar Italië. Gebruik makende van den nacht wisten anderen door de bergen te ontvluchten. De schildwachten hebben zelfs dikwijls de vluchtelingen geholpen. Zoo zij de deserteurs wilden arresteeren, ontstonden er bloedige gevechten, waarin ettelijke soldaten gedood werden.

Bij Riva vond men dood, twee schildwachten, een jonge man en een jonge vrouw.

Het keizerlijk bevelschrift heeft men in zooverre kunnen uitvoeren, dat sinds 2 December in heel Trente zeven mannen konden ingelijfd worden en dat men 163 mannen gearresteerd heeft, die weigerden, aan den oproep te voldoen. De onwilligen zijn naar Innsbrück gebracht.

De Milaansche *Avanti* meent te weten, dat de Roemeensch-Italiaansche onderhandelingen betreffende een gelijktijdige actie der beiden landen mislukt zou zijn, daar men tot de overtuiging had moeten komen, dat een gemeenschappelijk optreden onmogelijk was. Bovendien dringt men in Roemenië sterker op deelneming aan den oorlog aan dan in Italië.

De *Avanti* meldt voorts, dat vorst Bülow tegenover den premier Salandra en den minister van Buitenlandsche Zaken Sonnino, verklaard heeft, dat Duitschland (??) bereid is Trente aan Italië te geven en Triëst tot vrije handelsstad te verklaren. Ook de bezetting van Valona zou erkend worden.

Italië moest zich daarentegen verplichten, neutraal te blijven, en zou daarvoor den diplomatieken steun der centrale mogendheden bij het sluiten van den vrede erlangen. Salandra en Sonnino zouden er zich toe bepaald hebben, deze voorstellen voor kennisgeving aan te nemen.

De *Korr. Norden* meldt, dat volgens Italiaansche berichten ook in Roemenië de oorlogszuchtige stemming afneemt. De bladen *Romanoel* en *Vittoroel* even als de *Agence Roumaine* schrijven, dat het einde en het resultaat van den oorlog niet zijn te voorzien. Tenslotte zal ook de overwinnaar uitgeput zijn. Kleine staten zouden hoegenaamd geen belang er bij hebben, zich met den oorlog te bemoeien, en wanneer bijv. Roemenië, zooals van eenige zijden wordt verlangd, onmiddellijk na den val van Lemberg aan den oorlog had deelgenomen, zou het thans reeds afgemat zijn, zonder dat zijn nationale wenschen zouden zijn vervuld.

Daartegenover staat, dat thans, nu de Boekowina reeds in Russische handen is, de kansen voor Roemenië, om deze lang begeerde landstreek te verkrijgen, veel grooter zijn geworden, wanneer het Rusland ter zijde staat.

Oostenrijk en Rusland.

De ondervoorzitter van het Oostenrijksche Huis van Afgevaardigden Engelbert Pernerstorfer, schrijft in het *Berliner Tageblatt* een artikel onder den titel „Waarom wij Rusland moeten overwinnen."

Tegen Frankrijk, zoo zegt hij, hebben wij evenals de Duitschers, geen wrok. De laatste verkiezingen in Frankrijk hebben getoond, dat het Fransche volk den vrede wilde. Het is een ongelukkig slachtoffer van dezen oorlog. Iets anders staat het reeds met Engeland. Tegenover dat land, houden wij de zijde van Duitschland, dat gelijke rechten ter zee verlangt. Toch moet men niet vergeten, dat Engeland evenals Frankrijk, tot de beschaafde Westersche mogendheden behoort, en dat wij, hoe moeilijk het in den beginne ook zal vallen, toch weer in een verhouding van behoorlijke nabuurschap tot deze landen zullen moeten komen.

De eigenlijke vijand voor ons is echter Rusland. Als Oostenrijk nog zal kunnen voortbestaan, moet deze rustverstoorder eindelijk overweldigd worden. Zijn onverzadelijke landhonger, gepaard met zijn kunst van listig intrigeeren, vormen een voortdurende bedreiging voor het bestaan van Oostenrijk. Zonder zijn levensbelang op te geven, kan Oostenrijk den Balkan niet onder den invloed van Rusland laten komen.

Verder zegt de schrijver: Wat een overwinning van Rusland voor Oostenrijk zou beduiden, moet men zich liever niet voorstellen. Ik denk daarbij niet eens aan een volledige overwinning, die de Russen ook zelf niet meer verwachten, maar aan een overwinning, waarbij de Russische regeering tot een vrij groote teruggave van gebiedsdeelen gedwongen zou zijn. Zelfs deze zou de Oostenrijksch-Hongaarsche Monarchie op het verlies van Galicië, de Boekowina en Noord-Hongarije te staan komen. Dat is een verlies van ten naastenbij 12 millioen menschen. Het is de markt voor de West-Oostenrijksche industrie. Wat Rusland dan van opzichte van de Zuid-Slavische landen zou kunnen bereiken, kan men daarbij nog buiten beschouwing laten. En evenzoo wat er van de positie van Oostenrijk als groote mogendheid, en van zijn prestige terecht zou komen.

Hinderlijker echter nog dan de economische verliezen van Oostenrijk, zou het zijn van de veroverde landen. Ik stel de regeeringskunst van de Oostenrijksche staatslieden niet al te hoog, maar een ding is zeker, de verschillende nationaliteiten, tenminste van West-Oostenrijk, hebben hun nationaal karakter in Oostenrijk tot zijn recht kunnen laten komen. Pernerstorfer somt dan op, wat de verschillende Slavische stammen in de laatste eeuw bereikt hebben, en stelt daartegenover, hoe andere nationaliteiten in Rusland behandeld worden. Verder betoogt hij, dat de Tsjechen en Polen, wat hun beschaving betreft, evenals een gedeelte van de Zuidelijke Slaven weinig met de Russen gemeen hebben, maar tot de Westelijke Latijnsche cultuurwereld behooren. De Russen echter dwingen alles wat onder hun heerschappij komt, zich naar hun Bijzantijnsche cultuur te richten. Daarom hebben de andere Slaven Oostenrijk noodig.

Wij willen niet, dat Rusland ons nog nader komt, integendeel, wij willen het van ons verwijderen. Wij wenschen de vrijheid van de in Rusland onderdrukte nationaliteiten, wij willen, dat de Finnen de Duitschers en Letten uit het Balkangebied, de Litauers, de Polen en de Klein-Russen hun eigen nationaal bestaan kunnen leiden en dat wij eindelijk rust krijgen om te kunnen beginnen met de noodzakelijke reorganisatie van Oostenrijk, als een bondsstaat van nationaliteiten.

HAVEN-NIEUWS.

VAN 20 FEB. – 6 MRT.

Schip	Kapitein	Aankomst	van	Vertrek	naar
Commewijne	D Haasnoot	21 Febr.	New-York	28 Febr.	Amsterdam
Nickerie	J P v d Borden	22 „	Amsterdam	23 „	New-York
Philadelphia	H Hichborn	24 „	La Guayra	25 „	New York
Merida	A Johanson	24 „	Maracaibo	25 „	Maracaibo
Pr Fr Hendrik	J C Metus	24 „	New York	25 „	Amsterdam
Maracaibo	G W Goodman	27 „	New-York	27 „	Maracaibo
Merida	A Johanson	28 „	Maracaibo	1 Maart	La Guayra
Merida	A Johanson	3 Maart	La Guayra	4 „	Maracaibo
Maracaibo	G W Goodman	4 „	Maracaibo	4 „	New-York
Caracas	Furst	4 „	New-York	4 „	La Guayra
Prins Maurits	N A de Boer	6 „	Amsterdam	7 „	New-York
Nemesis	Lindsay	24 Jan.	Galveston	?	?
Siena	F Ferraro	25 Febr.	Génova	26 Febr.	Colon
Dronning Olga	Hansen	22 „	Mobile	23 „	Pto Cabello
Albanian	Popham	23 „	Liverpool	25 „	Liverpool

Schoeners.	Aankomst	van	Schoeners.	Vertrek	naar.
Honaira. D	21 Febr.	Sto Dom.	*Gloria V*	20 Febr.	Maracaibo
Diana V	21 „	Vela Coro	*Rosa Maria H*	23 „	Aruba
Pluma de Oro	23 „	Vela de Coro	*Alix V*	24 „	Aruba
Clicia V	23 „	Maracaibo	*Conformidad D*	26 „	Sto Domingo
Cinco Hermn. C	25 „	Aruba	*Honoria D*	25 „	Sto Domingo
Estelle H	26 „	Isl. Barlov	*Hirondelle H*	25 „	Maracaibo
			Maria H	25 „	Maracaibo
			Carlota H	26 „	Maracaibo